

PROGRAM DZIAŁANIA BIAŁOGARDZKIEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ IM. KAROLA ESTREICHERA NA LATA 2020 – 2024

1. WPROWADZENIE

Fundamentalnym założeniem rozwoju Białogardzkiej Biblioteki Publicznej im. Karola Estreichera jest określenie kierunku rozwoju instytucji, wyodrębnienie zadań i działań jakie należy zainicjować aby Biblioteka przekształciła się w nowoczesne, innowacyjne i kreatywne miejsce, adekwatne do oczekiwań i wymogów współczesnego czytelnika. Miejsce wywierające wpływ na rozwój czytelnictwa oraz gwarantujące dostęp do szeroko pojmowanej informacji. Postęp cywilizacji wymusza dostosowanie i zaspokajanie potrzeb czytelników w różnych grupach wiekowych. Współczesne nurty rozwoju bibliotekarstwa nakazują podnoszenie jakości usług oferowanych przez bibliotekę. Koncepcja rozwoju Biblioteki pozwala wypracować mechanizmy organizacyjne, prawne i finansowe, które umożliwią rozwój instytucji.

2. PREZENTACJA

Białogardzka Biblioteka Publiczna im. Karola Estreichera jest instytucją kultury dostępną dla wszystkich mieszkańców miasta i powiatu. Służy zaspokajaniu potrzeb czytelniczych, informacyjnych, kulturalnych edukacyjnych. Biblioteka gromadzi, opracowuje i udostępnia książki, czasopisma i audiobooki. Realizuje zadania związane z dokumentacją, ochroną i promocją dziedzictwa kulturowego regionu i jego historii. Współpracuje z innymi bibliotekami i instytucjami kultury. Sprawuje nadzór instrukcyjno-metodyczny oraz szkoleniowy nad siecią bibliotek powiatu białogardzkiego.

Dzięki w pełni skomputeryzowanemu systemowi bibliotecznemu czytelnik ma dostęp on-line do katalogów oraz własnego konta, co daje możliwość samodzielnego dokonywania rezerwacji i prolongaty. Białogardzka Biblioteka Publiczna przede wszystkim zaspokaja potrzeby oświatowe społeczności lokalnej oraz upowszechnia wiedzę i rozwój kultury. Białogardzka Biblioteka Publiczna im. Karola Estreichera jest instytucją kultury działającą w obrębie krajowej sieci bibliotecznej. Bezpośredni nadzór nad Biblioteką sprawuje Organizator, a w części dotyczącej realizacji zadań powiatowej biblioteki publicznej - Zarząd Powiatu Białogardzkiego. Nadzór merytoryczny nad Biblioteką w zakresie realizacji zadań określonych w art. 27 ust. 5 ustawy wymienionej w § 1 pkt 1 sprawuje Książnica Pomorska w Szczecinie. Biblioteka posiada osobowość prawną i wpisana jest do

rejestrze kultury.

Biblioteka prowadzi samodzielną gospodarkę finansową na zasadach określonych w ustawie o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej. Podstawą gospodarki finansowej Biblioteki jest plan finansowy. Jest finansowana z dotacji podmiotowych i celowych z budżetu Miasta Białogard, Powiatu Białogardzkiego a także z dochodów własnych m. in. usług ksero, darowizn np. książek, dotacji celowych np. dotacja na zakup nowości wydawniczych z Biblioteki Narodowej.

3. ZASOBY BIBLIOTEKI

Białogardzka Biblioteka Publiczna prowadzi działalność w poszczególnych agendach:

Wypożyczalnia Główna, Czytelnia dla Dorosłych, Wypożyczalnia dla Dzieci, Czytelnia dla Dzieci,
ul. Grunwaldzka 46,

Filia Nr 1 ul. Chopina 29,

Filia Nr 2 ul. Komara 25,

Izba Tradycji Regionalnej plac Wolności 4-5 w Białogardzie.

Pracownicy Biblioteki (stan na 31 października 2019 r.):

Dyrektor – 1 etat,

Główny księgowy – 1 etat,

Bibliotekarze:

Biblioteka Główna – 8 osób

Filia Nr 1 – 1 etat,

Filia Nr 2 – 1 etat

Izba Tradycji Regionalnej - 3 etaty

Ogółem zatrudnionych jest 13 bibliotekarzy w tym 4 z wykształceniem wyższym. Łącznie w Bibliotece pracuje 17 osób.

Wdrażanie nowych technologii informatycznych oraz potrzeby czytelników w tym zakresie, mobilizują bibliotekarzy do ustawicznego samokształcenia, udziału w szkoleniach i konferencjach.

Współczesny czytelnik jest bardzo wymagający pod względem podążania za najnowszymi trendami w literaturze. Białogardzka Biblioteka gromadzi zbiory dla wszystkich grup czytelników ze wszystkich dziedzin wiedzy, zapewniając szeroki dostęp do aktualnych ofert wydawniczych, uwzględniając potrzeby naszych czytelników. Księgozbiór biblioteki jest bogaty i systematycznie aktualizowany, jego rzeczywisty stan w dniu 01.10.2019r. wynosił: Budynek Główny 33185 egz., Filia Nr 1 - 4756 egz., Filia Nr 2 – 13411 egz.

Dla osób niewidzących i słabo widzących a także dla dzieci mających problemy z czytaniem udostępniamy audiobooki, w obecnej chwili posiadamy 558 książek w tej formie. Możliwość wypożyczenia audiobooków cieszy się dużym zainteresowaniem wśród osób starszych, którym czytanie tradycyjnych książek sprawia już kłopoty.

Białogardzka Biblioteka Publiczna im. Karola Estreichera współtworzy życie kulturalne miasta. Poprzez prowadzenie tematycznych lekcji bibliotecznych dla dzieci i młodzieży, spotkania z ciekawymi ludźmi ze środowiska lokalnego, wystawy i wernisaże, promocje książek, zajęcia dla dzieci i młodzieży umożliwiające rozwijanie zainteresowań twórczych, konkursy literackie, recytatorskie, plastyczne i warsztaty dla seniorów w zakresie korzystania z Internetu.

Niektóre zajęcia mają charakter cykliczny np. „Cała Polska Czyta Dzieciom”, Lekcje Biblioteczne, Dyskusyjny Klub Książki, Klub Dyskusyjny, Akcja „Poczekalnia-Poczytalnia. Czekając, czytajmy!”, spotkania z pisarzami i ludźmi kultury.

Pozostałe odbywają się raz w roku tj.

- Konkurs Recytatorski „Ptaki, Ptaszki i Ptaszeta Polne” Urodziny Kubusia Puchatka, Mikołajki,
- „Mała Książka – Wielki Człowiek”
- Tydzień Bibliotek, w ramach którego odbywa się kiermasz książek
- Narodowe Czytanie

Informacje o wydarzeniach zamieszczane są na stronie internetowej biblioteki oraz mediach społecznościowych.

Czytelnia dysponuje bogatą gamą czasopism dla dorosłych, dzieci i młodzieży oraz udostępniana cztery stanowiska komputerowe z bezpłatnym dostępem do Internetu. Czytelnicy szukając interesujących ich pozycji mogą korzystać z katalogów on-line na stronie internetowej.

Biblioteka współpracuje m. in. ze szkołami, przedszkolami, żłobkami oraz Centrum Kultury i Spotkań Europejskich. Współpraca polega na prowadzeniu lekcji bibliotecznych, wymianie doświadczeń, wspólnej organizacji konkursów i imprez.

4. POTENCJAŁ BIBLIOTEKI - Analiza SWOT

Mocne strony biblioteki	Słabe strony biblioteki
<ul style="list-style-type: none"> - lokalizacja siedziby głównej w centrum miasta - wykwalifikowani pracownicy - dogodnie dla użytkowników godziny pracy - bogaty, na bieżąco uzupełniany księgozbiór - prenumerata bieżących czasopism - zbiory dostosowane do potrzeb społeczności lokalnej - wyposażenie w sprzęt komputerowy oraz łącze internetowe - zbiory opracowane elektronicznie – katalog on-line - strona internetowa biblioteki - pozytywny wizerunek biblioteki w środowisku - współpraca z instytucjami i organizacjami z terenu gminy i powiatu 	<ul style="list-style-type: none"> - infrastruktura, która nie spełnia aktualnych standardów i oczekiwań użytkowników - niewystarczająca powierzchnia biblioteki - (zbyt małe powierzchnia na ekspozycje zbiorów), brak sali do prowadzenia różnego rodzaju zajęć; - połączone działy Czytelni dla Dorosłych i Czytelni dla Dzieci nie pozwalają na efektywne korzystanie z zasobów biblioteki obu grup wiekowych - nieodpowiednie oświetlenie i wyposażenie biblioteki - brak miejsca na ekspozycje wystawiennicze - niedostosowanie obiektu do potrzeb osób niepełnosprawnych
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> - lokalizacja w atrakcyjnym miejscu w centrum miasta daje szansę na włączanie biblioteki w różne działania kulturalne odbywające się w przestrzeni miasta Dostępność funduszy z długofalowych programów finansowania działalności bibliotek: - programy rządowe na rzecz rozwoju czytelnictwa - partnerstwa z organizacjami pozarządowymi w pozyskiwaniu środków zewnętrznych 	<ul style="list-style-type: none"> - ogólnopolska tendencja spadkowa czytelnictwa (spowodowana między innymi niżem demograficznym, emigracją ludności, dostępem literatury i prasy w sieci, popularnością urządzeń mobilnych) - niekorzystne zmiany w ustawodawstwie dotyczącym kultury (w tym tak zwane uwolnienie zawodu bibliotekarza) - brak poprawy warunków lokalowych biblioteki oraz filii uniemożliwia długofalowe planowanie rozwoju świadczonych usług.

<ul style="list-style-type: none"> - udział władz samorządowych w programach unijnych na rzecz kultury (z uwzględnieniem potrzeb Biblioteki) - Rozwój technologii i narzędzi internetowych stwarza szanse na wzmocnienie promocji Biblioteki oraz zwiększenie dostępu mieszkańców do informacji i zasobów bibliotecznych - Pojawienie się nowych grup potencjalnych użytkowników (dotychczas Biblioteka nie miała dla nich specjalnej oferty): <ul style="list-style-type: none"> - rosnąca liczba aktywnych osób starszych - rodzice dzieci w wieku od 0 do 2 lat chcący lepiej wspierać rozwój swoich dzieci Inicjatywy oddolne <ul style="list-style-type: none"> - zainteresowanie wolontariatem w Bibliotece 	<ul style="list-style-type: none"> - niska dotacja dla Biblioteki - niski status zawodu bibliotekarza - Biblioteka jako nieatrakcyjny pracodawca
--	---

5. DZIAŁALNOŚĆ BIAŁOGARDZKIEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ im. KAROLA ESTREICHERA

Przeprowadzona analiza SWOT ukazuje słabe i mocne strony oraz istniejące zagrożenia na które trzeba zwrócić szczególną uwagę. W październiku bieżącego roku została przeprowadzona ankieta, która posłużyła do oceny potrzeb i oczekiwań czytelników Białogardzkiej Biblioteki Publicznej. Zdecydowana większość badanych źle oceniła budynek w którym znajduje się biblioteka w szczególności brak udogodnień przystosowań dla osób niepełnosprawnych. Zwrócono uwagę także na brak przyjaznych stref dla poszczególnych grup użytkowników - dzieci, młodzieży, dorosłych, seniorów. Ankietowani zapytani o formy działalności, z których korzystają najczęściej, zwykle wskazywali na wypożyczanie książek i audiobooków. Dokonana analiza potrzeb miała na celu wytypowanie takich usług dla mieszkańców, które cieszyć się będą największym zainteresowaniem oraz najlepiej odpowiedzą na ich potrzeby. Wychodząc naprzeciw tym oczekiwaniom w przyszłym roku Białogardzka Biblioteka przystąpi do „Legimi”, usłudze dzięki której czytelnicy będą mogli „czytać” on-line.

Właściwie przeprowadzona analiza SWOT sytuacji biblioteki, daje nam odpowiedzi na kluczowe pytania, wyznaczając tym samym dalsze nurty rozwoju placówki. Tradycyjne formy i metody promowania czytelnictwa będą kontynuowane, jednakże potrzeba unowocześnienia naszych usług motywuje nas do szukania nowych rozwiązań. Białogardzka Biblioteka Publiczna prowadzi spotkania Klubu Dyskusyjnego, które odbywają się co środę w Czytelni Księgozbioru A. Kwaśniewskiego. Zapraszamy do klubu interesujących gości, lokalnych artystów, społeczników i pasjonatów jak również pisarzy i artystów z całego kraju. Działalność klubu spotyka się z zainteresowaniem regionalnych mediów często zakończone relacją w Radio Koszalin ale również wywiad on-line w "Dwutygodniku". W tym samym miejscu rozpoczął swoją działalność Dyskusyjny Klub Książki. Jest to cykl spotkań zainicjowanych w całym kraju przez Instytut Książki. To jedyny taki klub działający na terenie naszego miasta. Spotkaniom towarzyszy miła atmosfera, w której najważniejsze to poszerzanie wiedzy z zakresu ambitnej literatury polskiej i powszechnej.

Akcja „Poczekalnia-Poczytalnia” to projekt realizowany przez Koło nr 2 Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich przy Białogardzkiej Bibliotece. Celem programu jest popularyzacja czytelnictwa wśród wszystkich grup wiekowych, promowanie książki w różnych miejscach niekoniecznie w Bibliotece. Celem programu jest popularyzacja czytelnictwa wśród dzieci i dorosłych, promowanie nowych pozycji książkowych wzbogacających nasz księgozbiór oraz zapewnienie inteligentnej rozrywki dla osób w każdym wieku. Warto zaznaczyć, że jest to jedyny taki program w regionie. W 2019 roku BBP dołączyła do realizacji projektu „Mała książka – wielki człowiek” adresowanego do maluchów i ich rodziców.

W 2020 roku Białogardzka Biblioteka przystępuje do ogólnopolskiego projektu „Biblioteka z poezją”. Nasza placówka znalazła się w gronie najlepszych Bibliotek w kraju. Celem tego projektu jest utworzenie sieci bibliotek w kraju skupionych wokół promowania polskiej poezji współczesnej. Jego program obejmuje spotkania autorskie, lekcje języka polskiego oraz warsztaty dla amatorskich pisarzy. W listopadzie tego roku rozpoczęliśmy współpracę z Muzeum Oręża Polskiego w Kołobrzegu, dzięki temu powstaną nowe ciekawe projekty promujące nasz region. Biblioteka jest miejscem aktywizacji społecznej i kulturalnej mieszkańców Białogardu. W przyszłym roku rozpoczynamy realizację nowych projektów, angażujących osoby nieaktywne zawodowo, seniorów oraz młode mamy, które pragną rozwijać swoje zainteresowania.

Białogardzka Biblioteka jest inicjatorem bogatej oferty wydarzeń kulturalnych. Jest to szczególnie ważne przy współpracy z innymi placówkami. Jesteśmy instytucją o ogromnym potencjale, przełamujemy stereotypy podejmując działania które mają pozytywny oddźwięk wśród mieszkańców naszego miasta. Dążymy do wzmocnienia naszej pozycji poprzez udział w różnego

rodzaju projektach unijnych i regionalnych. Będziemy pozyskiwać dotacje celowe, projekty Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Fundacji aby uzupełnić środki na działalność i rozwój naszej placówki.

6. MISJA I WIZJA BIBLIOTEKI

Białogardzka Biblioteka Publiczna im. Karola Estreichera oraz jej filie tworzy bardzo ważne ogniwo łączące środowisko lokalne, tradycje, kulturę i historię naszego regionu. Aktywnie wspiera edukację społeczną, umożliwia bezpłatny dostęp do gromadzonych zbiorów, komputerowych baz danych i Internetu oraz kształtuje nawyki kulturalnego obcowania z książką. Misją Biblioteki jest dążenie do wysokiego, profesjonalnego poziomu realizowanych zadań aktywizacja lokalnego środowiska oraz stworzenie miejsca społecznego zaufania. Nowoczesny kreujący przyszłość ośrodek informacji, kultury i edukacji to wizja Białogardzkiej Biblioteki, aby jak najlepiej wywiązywać się z roli instytucji publicznej oraz przyczyniać się do rozwoju lokalnej społeczności i całego miasta.

Strategiczne kierunki działania i rozwoju odpowiadają zidentyfikowanym potrzebom i problemom Białogardzkiej Biblioteki Publicznej. Poprawa warunków lokalowych, dostosowanie infrastruktury i zaplecza technicznego do funkcjonowania nowoczesnych technologii. Wprowadzenie nowatorskich rozwiązań w technikach popularyzowania książki, informacji, wiedzy i czytelnictwa. Aranżacja nowych przestrzeni bibliotecznych. Partnerstwo i współpraca z instytucjami i ludźmi popularyzującymi kulturę regionu i przeciwdziałanie procesom wykluczenia i marginalizacji społecznej. Zadania i kierunki rozwoju przewidziane w koncepcji rozwoju Białogardzkiej Biblioteki Publicznej winny być zgodne i spójne z planami rozwojowymi Miasta.

Diagnozowanie potrzeb i oczekiwań oraz doskonalenie form i metod pracy z czytelnikiem to główne cele i kluczowe działania zmierzające do wzmocnienia roli Biblioteki w lokalnym środowisku. Przedstawiony powyżej krótki zarys naszej działalności to tylko niewielki wycinek działań jakimi będziemy zachęcać mieszkańców naszego miasta do korzystania z usług naszej Biblioteki.

p.o. DYREKTOR
Anna Nowak
mgr Anna Nowak